

BİLGİ NOTU

Resmi Gazete'nin 14 Nisan 2023 tarih ve 32163 sayılı mükerrer nüshasında "Limanlar Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik" hakkında

DEHUKAM

ANKARA ÜNİVERSİTESİ
DENİZ HUKUKU
ULUSAL ARAŞTIRMA MERKEZİ

ANKARA UNIVERSITY
NATIONAL CENTER FOR THE
SEA AND MARITIME LAW

+90 312 212 11 89

[f](#) [t](#) [i](#) [in](#) /AuDehukam

www.dehukam.org
info@dehukam.org

Emek Mahallesi, 19. Sokak. No:84,
06590 Çankaya/Ankara, Türkiye

www.dehukam.org

BİLGİ NOTU

(Resmi Gazete'nin 14 Nisan 2023 tarih ve 32163 sayılı mükerrer nüshasında "Limanlar Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik" Hk.)

Söz konusu yönetmelik ile **tehlikeli yük tanımı** ve tehlikeli yük taşıyan gemilerin uyacakları kurallar, uluslararası sözleşmelere uygun olarak güncellenmiştir. *Düzenli sefer yapan ro-ro gemilerine kılavuzluk hizmetlerinden muafiyet, bunker tankerlerindeki kılavuzluk ve römorkör muafiyetinin 1000 GT'dan 5000 GT'a çıkarılması, gerektiğinde "üstün kamu yararı" gözetilerek başka gemilerin de kılavuzluk ve/veya römorkör hizmetlerinden muaf tutulması, hizmet vereceği gemiye çıkmadan önce kılavuz kaptanlara su çekimi kontrolü yaptırılması, liman idari sahasında demirleyen gemilere İdare tarafından belirlenen usul ve esaslar kapsamında demirleme ücreti ödeme yükümlülüğü getirilmesi ve idari para cezalarına ilişkin düzenleme yapılması* suretiyle gemi sektöründeki güvenliği artırmak amaçlanmıştır.

Yeni düzenleme ile ayrıca liman idari sahasında demirleyen gemilere, İdare tarafından belirlenen usul ve esaslar kapsamında demirleme ücreti ödeme yükümlülüğü getirildi.

1. Tehlikeli yük tanımının kapsamına,

- MARPOL¹ 73/78 Ek I, Lahika 1'de yer alan **petrol ve petrol ürünlerine,**
- IMDG Kod Bölüm 3'te verilen **paketli taşınan madde ve nesnelere,**
- IMSBC² Lahika 1'de yer verilen Dökme Yük Sevkiyat Adı'nda **UN numarası olan dökme yükleri,**
- IGC³ Bölüm 19'da verilen **gaz halindeki maddeleri**
- IBC⁴'de yer alan tablonun "hazards (zararlılar)" başlıklı "d" sütununda "**S**" veya "**S/P**" ibaresi bulunan sıvı maddeleri; eşdeyişle güvenlik tehlikesi arz eden ürünler ("S") veya hem güvenlik hem de kirlilik arz eden ürünler ("S/P") nedeniyle Yönetmeliğe dahil olmuştur.

Gemilerin yanaşma ve ayrılmalarına ilişkin kamu kurumlarına yapılması gereken bildirimlerin tek noktadan gerçekleştirildiği elektronik sistem Liman Tek Pencere Sistemi (LTP),

Liman başkanlıklarının LTP ile yapılan bildirimleri kontrol ettiği, ordino ve liman çıkış belgesinin düzenlendiği sistem ise Liman Yönetimi Bilgi Sistemi (LYBS) olarak izah edilmiştir.

- ### **2. Limanda seyir emniyeti** hususunda ise Mezkur Yönetmeliğin 4'üncü maddesi uyarınca liman idari sahalarında seyir yapan gemi ve deniz araçlarının denize elverişlilikleriyle ilgili konularda sürekliliğin sağlanmasından **gemi ve deniz aracı ilgililerinin uhdesinde sorumluluk taşıyacağı** düzenlenmiştir.

¹ Denizlerin Gemiler Tarafından Kirlenmesinin Önlenmesine Ait Uluslararası Sözleşme

² Uluslararası Denizcilik Katı Dökme Yükler Kodu

³ Dökme Halde Sıvılaştırmış Gaz Taşıyan Gemilerin İnşa ve Ekipmanları Hakkındaki Uluslararası Kod, Bölüm 19

⁴ Dökme Tehlikeli Kimyasal Yük Taşıyan Gemilerin İnşa ve Ekipmanları Hakkındaki Uluslararası Kod, Bölüm 17

3. **Liman sahasına gelen gemilerin yanaşma ve ayrılmalarına ilişkin kamu kurumlarına yapılması gereken ve LTP Sistemi kullanılarak gerçekleştirilen bildirimlerin liman başkanlığınca kontrol edildiği Yönetimi Bilgi Sistemi ile ilgili değişiklikler yapılmıştır. Buna göre; değişiklik yapan Yönetmeliğin 5'inci ve 9'uncu maddesi uyarınca;**
 - Uluslararası sefer yapan Türk ve yabancı bayraklı tüm gemi ve deniz aracı ilgilileri ile 150 GT ve üzeri kabotaj seferi yapan gemi ve deniz aracı ilgililerin, ve
 - Uluslararası sefer yapan ve **tehlikeli yük** taşıyan Türk veya yabancı bayraklı tüm gemilerin **bildiriminde** yukarıda izah edilen **LPT** sisteminin kullanılacağı hüküm altına alınmakla birlikte ancak liman başkanlığının gerekli gördüğü istisnai hallerde ise fiziken belge temini gerekecektir:
4. **Yapılan değişikliklerle, gemi sevk sistemlerinde alternatif ve çevre dostu enerji kaynaklarının kullanımının teşvik edilmesi amacıyla, yakıt ikmal gemilerinin kılavuz kaptan ve römorkör alma muafiyetlerinin kapsamı genişletilmiştir:**
 - Kılavuz kaptan ve römorkör alma muafiyetleri bulunan yakıt ikmal gemilerinin kapsamı 2000 GT'den 3000 GT'a çıkartılmakta birlikte,
 - "**Ana tahrik sisteminin alternatif ve çevre dostu enerji kaynakları ile sağlandığı belgelendirilmiş**" olan yakıt ikmal gemilerinin (tankerlerin) ise kılavuzluk ve römorkör muafiyeti 5000 GT olarak belirlenerek manevra üstünlüğü tanınmıştır.
5. **Yeni değişiklikler arasında kılavuz kaptanların görev tanımına bir yenisi eklenmek suretiyle bu kaptanların hizmet öncesi geminin *yükleme sınırını geçmiş olup olmadığının* teyidinde bulunması gerekecektir.**
6. **Deniz ticaretinin geliştirilmesi amacıyla, kıyı tesisleriyle diğer ülkelerin kıyı tesisleri arasında düzenli sefer yapmak için idareden uygunluk yazısı alınmış olan Ro-Ro yolcu ve Ro-Ro kargo gemilerine yönelik kılavuzluk hizmetleri ile ilgili muafiyet sağlanmıştır.**

Mezkur yönetmeliğin 8'inci maddesine ilave edilen fıkra ile; "*Kıyı tesislerimiz ile diğer ülkelerin kıyı tesisleri arasında düzenli sefer yapmak için İdareden uygunluk yazısı alınmış olan, yüksek manevra kabiliyetine sahip, bağımsız en az iki ana makine ve iki sevk sistemi ve baş iteri bulunan veya baş ve kış iteri olan tek ana makineli, köprüüstünden manevra kabiliyetine sahip, uzakyol kaptanı ile donatılmış, 20 yaşından küçük ro-ro yolcu ve ro-ro kargo gemilerine, ilgili kıyı tesisine asgari beş yanaşma ve beş ayrılma manevrasını kılavuzluk/römorkörcülük hizmetlerine tabi olarak yapmış kaptan istihdam etmesi kaydıyla, aldığı uygunluk yazısında belirtilen kıyı tesislerinde kılavuz kaptan alma zorunluluğu uygulanmaz.*" şeklinde hüküm mucibince,

- ro-ro yolcu,
- ro-ro kargo gemileri,
- Baş ve kış iteri olan tek ana makineye sahip ro-ro gemileri de kılavuzluktan muaf tutulmuştur.

İlaveten, "*İdare, geminin teknik yapısı ve özellikleri, kullanım amacı, deniz trafiği, coğrafi ve meteorolojik şartlar ile üstün kamu yararı gibi hususları göz önünde bulundurarak kılavuz*

kaptan ve/veya römorkör muafiyeti veya istisnası tanıyabilir.” denilerek ro-ro gemilerine tanıdığına da ötesinde bir muafiyet verme yetkisi Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı Denizcilik Genel Müdürlüğü (“**İdare**”) uhdesinde bırakılmıştır. Üstelik, 8. maddeye ilave edilen 15. fıkraya ile İdarenin, gerek gördüğü gemilere römorkör ve kılavuz kaptan muafiyeti veya istisnası "**üstün kamu yararı**" gerekçesine dayalı olarak verilen hizmetler niteliğine bağlanmıştır.

- 7. Mezkur değişiklik yapan Yönetmeliğin 9’uncu maddesi uyarınca “Petrol ve türevleri ile diğer zararlı ve tehlikeli maddeleri taşıyan gemiler” ibaresi yürürlükten kaldırılarak, deniz yetki alanlarında doğal gaz ve petrol arama ve üretim faaliyetleri yürütmekte olan gemilere kılavuzluk ve römorkörcülük hizmetlerinden muafiyet tanınabilmesine ilişkin düzenlemeler mevcuttur.**

Düzenlemenin devamında, IMDG Kod kapsamındaki tehlikeli yükler ve tehlikeli atıklar ifadesi ise tehlikeli yüklerin ve atıkların adalara yapılan kısa mesafe deniz taşımacılığıyla ilgilidir. Bu yüklerin taşınması, taşıyan ve taşıtan tarafların gerekli emniyet tedbirlerini alması **koşuluyla**, *yolcusuz gemi ve deniz araçları kullanılarak* yapılabilecek ancak sürücüler bu işe dahil edilemeyecektir. Bu taşıma işlemi, ilgili liman başkanlığınca belirlenen usul ve esaslara uygun olarak ve uygun saatlerde yapılmalıdır. Bu, tehlikeli yüklerin ve atıkların güvenli bir şekilde taşınmasını sağlamak için yapılan bir düzenlemedir.

- 8. Gemilerde kullanılan yakıtların kontrolü ve bu durumlarda uygulanacak idari yaptırımlara yönelik hükümler belirlenmiştir. Türkiye’de deniz emniyeti ve operasyonları ile ilgili ihlaller için idari para cezalarında değişiklik yapan yönetmeliğin 18’inci maddesi mucibince cezaların özeti:**

- Gemi jurnallerinde akaryakıt değişim işlemlerinin doğru ve düzenli kayıtlarının tutulmaması: 20.000 TL,
- MARPOL ve ulusal mevzuat hükümlerinde yer bulan gemi emisyonlarının kısıtlanmasına ilişkin yakıt kullanım hükümlerinin ihlali: 80.000 TL,
- Liman başkanlığına, gerekli izin alınmaksızın kıyı tesislerine yanaşan, şamandıralara bağlayan, demirleme sahalarına demirleyen gemi ve deniz aracı ilgililerine 3.000 TL’den 90.000 TL’ye kadar,
- Tehlike oluşturan gemi ve deniz araçlarının liman başkanının talimatlarına uygun hareket etmemesi durumunda gemi kaptanına 20 bin liradan 200 bin liraya kadar, şirket ilgililerine ise 200 bin liradan 1 milyon liraya kadar idari para cezası verilecektir. Bu ihlalin Trafik Ayırım Düzeni, İstanbul Boğazı veya Çanakkale Boğazı içerisinde işlenmesi durumunda ceza iki kat olarak uygulanacağına,
- LYBS veya LTP sistemlerine eksik veya zamansız bilgi verilmesi halinde: veri girişi başına 1.000 TL,
- Seyir emniyeti ile ilgili 10. maddenin (j) birinci fıkrasının ihlali: 50.000 TL’den 150.000 TL’ye,
- Ayrıca, Liman idari sahasında demirleyen gemilerin demirleme ücreti ödemesi gerekirken bu hükmün ihlali halinde 0.000 TL’den 150.000 TL’ye kadar idari para cezası verilir.
- Kılavuz kaptan ve römorkör hizmetlerine ilişkin 13, 14 ve 15’inci maddelerde belirtilen esaslara uymayan kılavuzluk ve römorkörcülük hizmeti verenlere, özel mevzuatı bulunmaması halinde *Tehlikeli Maddelerin Limanlarda Elleçlenmesi, Depolanması ve*

Ankara Üniversitesi
Deniz Hukuku Ulusal Araştırma Merkezi
Ankara University National Center for the Sea and Maritime Law
DEHUKAM

Taşınması Hakkında Yönetmelik kapsamında 331.291 TL'den 3.312.913 TL'ye kadar idari para cezası uygulanmaktadır. Bu hükümler, seyir, can, mal, çevre güvenliği ve emniyeti ile ilgili acil durumlarda kılavuzluk ve römorkörcülük teşkilatlarının liman başkanlığının talimatlarını uygulamaması durumunda da geçerlidir.

Yönetmelik, Resmi Gazete'nin mükerrer sayısında 14/4/2023 tarihinde yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.